

**Nacionalni centar za vanjsko
vrednovanje obrazovanja**

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI TI

HRVATSKI JEZIK

viša razina

TEKSTOVI

Ispitna knjižica 1

HRV A IK-3 D-S002

12

Prazna stranica

UPUTE

U ovoj su knjižici tekstovi uz koje su vezani 'grozdovi' zadataka iz ispitne knjižice 2. U uputi prije 'grozdova' zadataka naznačeno je koji tekst trebate pročitati prije nego što počnete rješavati zadatke.

Unutar jednoga 'grozda' pojedinim zadatcima ispituje se čitanje s razumijevanjem pripadajućega teksta, a ostalim zadatcima ispituju se književnopolovijesna, književnoteorijska i jezična znanja.

Uz prvi i drugi tekst vezani su zadatci od 1. do 22.

Uz treći tekst vezani su zadatci od 23. do 34.

Uz četvrti tekst vezani su zadatci od 35. do 51.

Uz peti tekst vezani su zadatci od 52. do 67.

Zadatci od 68. do 78. nisu vezani uz tekstove.

Želimo Vam puno uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 12 stranica, od toga 5 praznih.

Hrvatski jezik

Tekstovi

I. tekst

Jesenje več

Olovne i teške snove snivaju
Oblaci nad tamnim gorskim stranama;
Monotone sjene rijekom plivaju,
Žutom rijekom među golim granama.

Iza mokrih njiva magle skrivaju
Kućice i toranj; sunce u ranama
Mre i motri kako mrke bivaju
Vrbe, crneći se crnim vranama.

Sve je mračno, hladno; u prvom sutonu
Tek se slute ceste, dok ne utonu
U daljine slijepe ljudskih nemira.

Samo gordi jablan lisjem suhijem
Šapće o životu mrakom gluhijem,
Kao da je samac usred svemira.

A. G. Matoš

Hrvatski jezik

Tekstovi

II. tekst

Jesenja samoća

Sve više sâm, sve luđe sâm, sve tuđe i sve tužnije,
sve tamnije, sve sramnije, sve biva ružnije.

Sve hladnije, sve gladnije, sve ledenije,
samoća prazna jesenja, a biva sve jesenije.

Miroslav Krleža

Hrvatski jezik

Tekstovi

III. tekst

Izmena

Gle!, smrt nas čeka ako protiv zakona
Mi pogazimo volju il' vlast kraljevsku.
Al' na pameti imat treba: žene smo,
S muškarcima se stoga borit nećemo;
Pa onda jači nama zapovijedaju
Te slušat nam je to i od tog bolnije.
Ja dakle molim one što pod zemljom su
Nek oprostite jer ovo sila sili me;
A poglavare slušat ću. Ta upet se
Baš preko snage, nije pamet nikakva.

Antigona

Nit tražim te, nit, kad bi htjela pomoći,
Ti ne bi rado meni već pomagala.
Al' sudi kako hoćeš; ja ću onoga
Sahranit: za to djelo čast je meni mrijet
Jer draga s njim ću dragim mrtva ležati
Učini sveti grijeh. Ta dulje sviđat se
Ja svijetu moram onom nego ovome
Jer ondje do vijek ću počivat. Sviđa l' se
Onako tebi, zakon božji pogazi!

Izmena

Ja ne gazim ga, ali protiv građana
Postupati baš nisam kadra prirodom.

Antigona

Ti tako možeš branit se, al' ja ću grob
Sad poći nasut premilome bratu svom.

Hrvatski jezik

Tekstovi

IV. tekst

(...)

Kad je majka otišla u kuhinju, ustane Lucija sa dosta napora sa svoga naslonjača, pođe lagano k starinskome borou i uzme u ruke sliku što je tu među množinom raznih sitnih nakita stajala na stalku izrezanom njezinom rukom. Slika je prikazivala mladoga čovjeka od dvadeset i sedam godina, s ovelikim brkom i sa točno razdijeljenom kosom po sredini tjemena, pa s pomoću pomazala čvrsto i glatko počešljanom prama objema stranama glave. Lice je imalo bljutavi izraz aristokratske, jednostrano i površno odgojene djece bez duha i bez krepke mladenačke svježosti. Tijelo je bilo odjeveno u staromodnom fraku i uskim svilenim potkoljenicama.

Lucija gledaše časak strogim pogledom u lice slike.

– No... gledaj mi u oči! – reče ona tiho; – gledaj čvrsto, ravno, da vidim već jednom jasno što je istina. Oprosti... ti, čovjek kavalir, učen, ugledan i bogat, kako bi ti mogao varati sirotu osamljenu djevojku? No... gledaj mi čvrsto u oči! Zar bi tvoje oči mogle varati i onda... Čuj, Alfrede! Ja sumnjam: Ta reci jasno, otvoreno: Kad će to biti da me dođeš osloboditi iz ovih uza? Ja sjedim u onom starom naslonjaču med njegovim mrkim drugovima i često mi bude kao da se ova tijesna četiri zida sve stežu i da se niski strop nada mnom sve spušta k momu tjemenu, i biva mi da vičem: Ugušit ću se... pomozite, ugušit ću se! Pa onda plačem i skrivam oči da ne vidim ovaj grob živih! Najvoljela bih da je sve gotovo, da me mrtvu nose odovuda gdje propada moja mladost: još mogu samo da vidim tebe... da ti pružim ruku, možda me izvedeš tamo gdje je široki svijet, gdje je svjetlo, gdje se giblju pravi, živi ljudi! Da nijesam još zdrava? Ako nijesam, pa ti mi donesi zdravlje! Zar bih ovdje mogla ozdraviti? Nu pogledaj mi otvoreno, iskreno u oči: Zašto, ako me ljubiš, i ne dođeš po me?

(...)

Vjenceslav Novak

Hrvatski jezik

Tekstovi

V. tekst

Gdje sam? pitao sam se nijemo, stojeći u tom skamenjenom ničem, osjećajući da sam zauvijek izgubljen i da mi je od sviju nada, od svega znanja, od cijelog bića ostalo samo pitanje: Gdje sam? Što je sa mnom? Što je sa svijetom?

Stajao sam i osjećao kako se rušim kao kakva građevina: pucaju arkade, padaju svodovi, naginju se i raspadaju čipkasti tornjevi u meni. Sve se može izdržati osim ovoga konačnog, posljednjeg razočaranja. Činilo mi se da nije dovršen samo jedan kratki izlet, nego cijeli moj život. Ostalo mi je samo da tupo, bez želja i bez snova, odživotarim do svog fizičkog kraja u ovom sivom, nijemom, nepronichnom svijetu.

Možda nikada i nije bilo drugog svijeta, rekao sam samome sebi, kao da se opravdavam. Možda sam u ovoj pustoši od početka, možda smo svi u njoj od početka, samo mi nije bilo dano da je vidim tako jasno kao sada. Možda se nikad nisam ni maknuo odavde. Možda nisam krenuo ni na kakav izlet. Možda je ovo zapravo blagovijest, spas. Možda je ovo ona konačna sloboda kojoj su preci toliko težili, i ja sam na cilju.

Ali onda su mi se oči postupno priviknule na svjetlost, ma kako da je slaba bila svjetlost; ma kako da su oči bile željne obmane, pronikle su maglu od sparine i mjesečine i vidio sam jasno, sve jasnije, da je svijet u koji sam stigao isti onaj svijet iz kojeg sam krenuo, vidio sam da stojim na rotoru krajolika, u samom središtu kruga, i shvatio sam da nisam nigdje drugdje nego na svome mjestu.

I što sam drugo mogao nego da ga prihvatim? Što mi je, nakon svega, preostalo? Pognuo sam glavu i zakoračivši u krajolik prihvatio sam kamenu stazu pod nogama, prihvatio sam trnovo šiblje koje me greblo po golim rukama, prihvatio sam glad i žeđ i bol na nažuljanim tabanima koji će me mučiti dok ne dođem do nekog ljudskog skrovišta, prihvatio sam cijeli taj dobro poznati, banalni i jalovi krajolik koji mi je bio pred očima sve otkako smo krenuli na ovaj pohod.

Kratki izlet

Prazna stranica

Prazna stranica

Prazna stranica

Prazna stranica

